

Lekce 4

Barevný rok

♪ 4.1

Podzim chodí po lese,
všechno listí setřese,
Anežka tam listy sbírá,
domů si je odnese.

♪ 4.2 Jaro, léto, podzim, zima
Všechna období jsou prima

♪ 4.3 Co děláš doma?

Co děláš doma?

Maluju obrázek.

Co děláš doma?

Píšu úkol.

Co děláš doma?

Čtu knížku.

Co děláš doma?

Hraju hru na počítači.

Co děláš doma?

Dívám se na televizi.

4.4 Co děláš venku?

Co děláš venku?

Ježdím na kole.

Co děláš venku?

Hraju fotbal.

Co děláš venku?

Koupu se.

Co děláš venku?

Lyžuju.

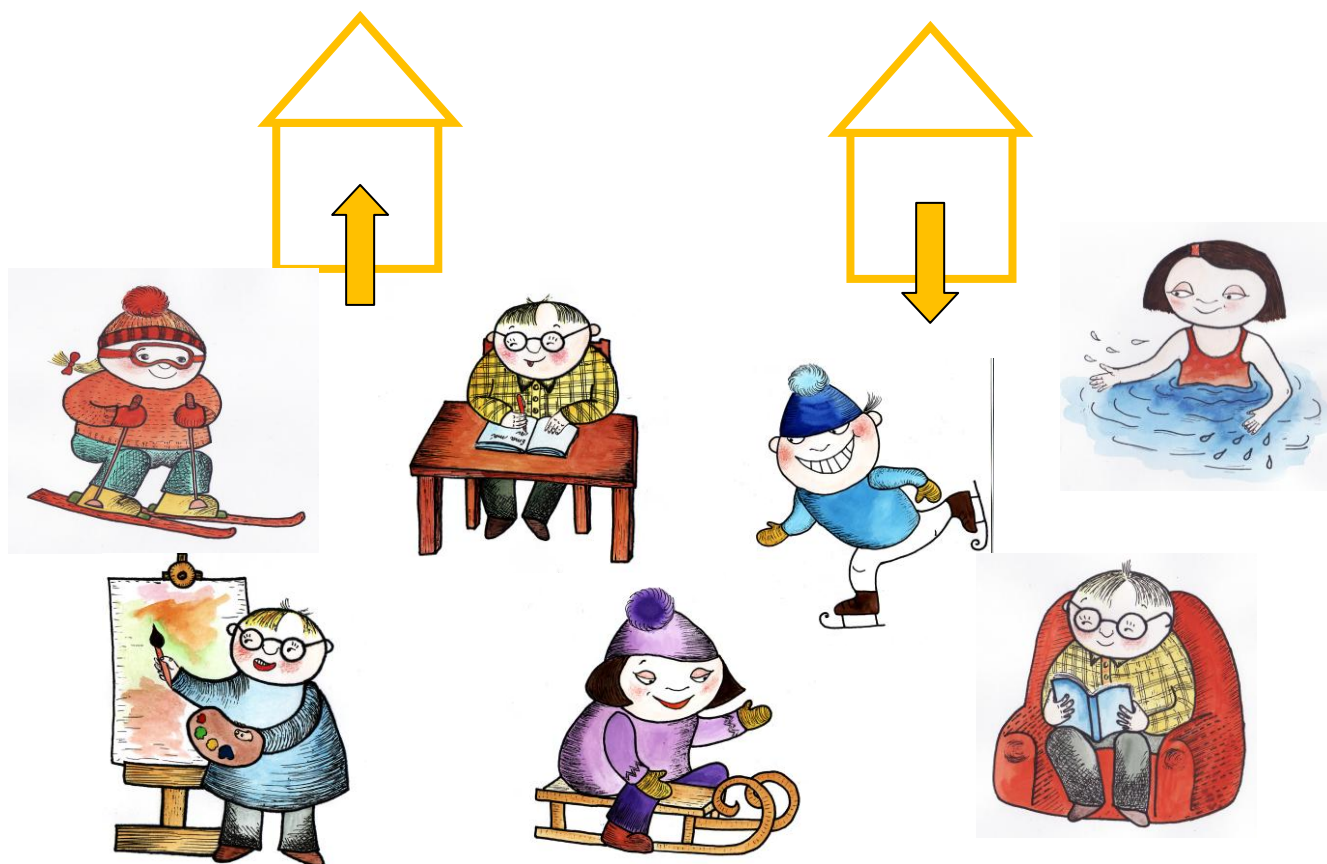
Co děláš venku?

Pouštím draka.

2 Kdo je doma?

Kdo je venku?

♪ 4.5

3 Co děláš?

Co děláš na jaře   ?

Co děláš v létě ?

Co děláš na podzim ?

Co děláš zimě ?

♪ 4.6 Zima je, zima je, každý se raduje.
Padá sníh, padá sníh, pojedeme na saních.

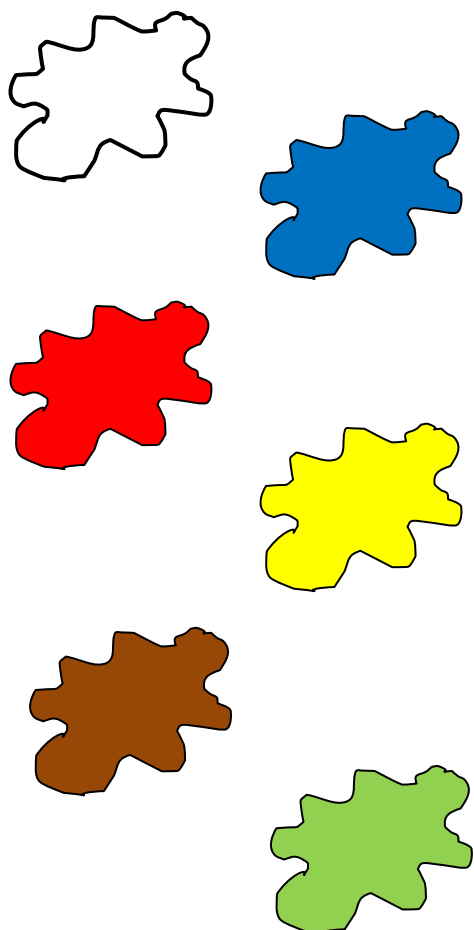
♪ 4.7

Podzime, podzime,
do které jdeš třídy?
Kdo ti dal pastelky a barevné křídly?
Modrou, zelenou, červenou, žlutou?
No přece máma s tátou!

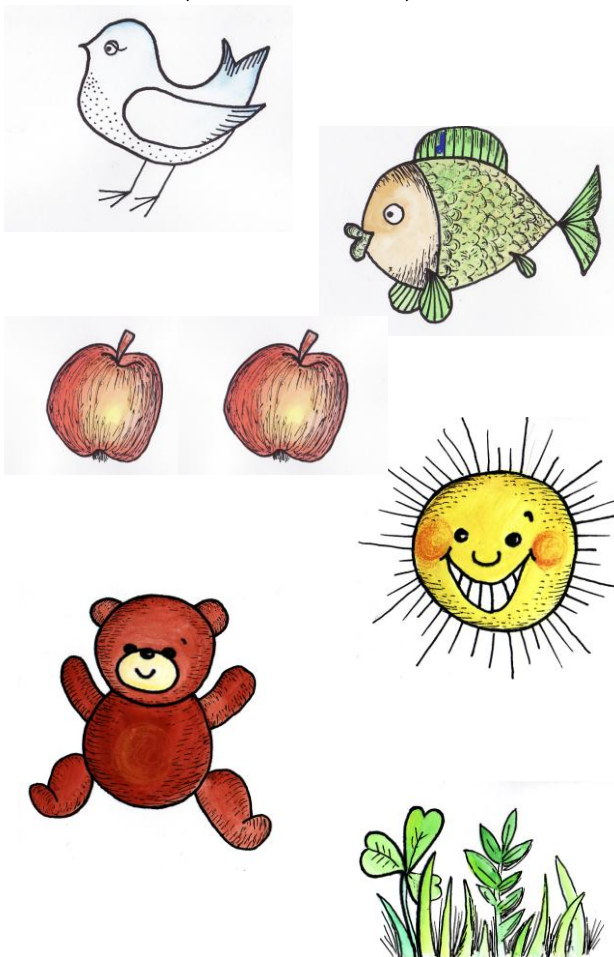
♪ 4.8

Bílá, modrá, červená,
žlutá, hnědá, zelená.

♪ 4.9

Ptáček, ryba, jablíčka,
slunce, medvěd, travička.

♪ 4.10

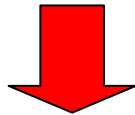
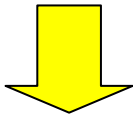
♪♪♪♪ To je naše písnička. ♪♪♪♪

4 Spojte barvy a čísla

1 2 3 4 5
6 7 8 9 10

modrá fialová bílá
černá zelená
oranžová růžová
červená hnědá žlutá

♪ 4.11 Hra

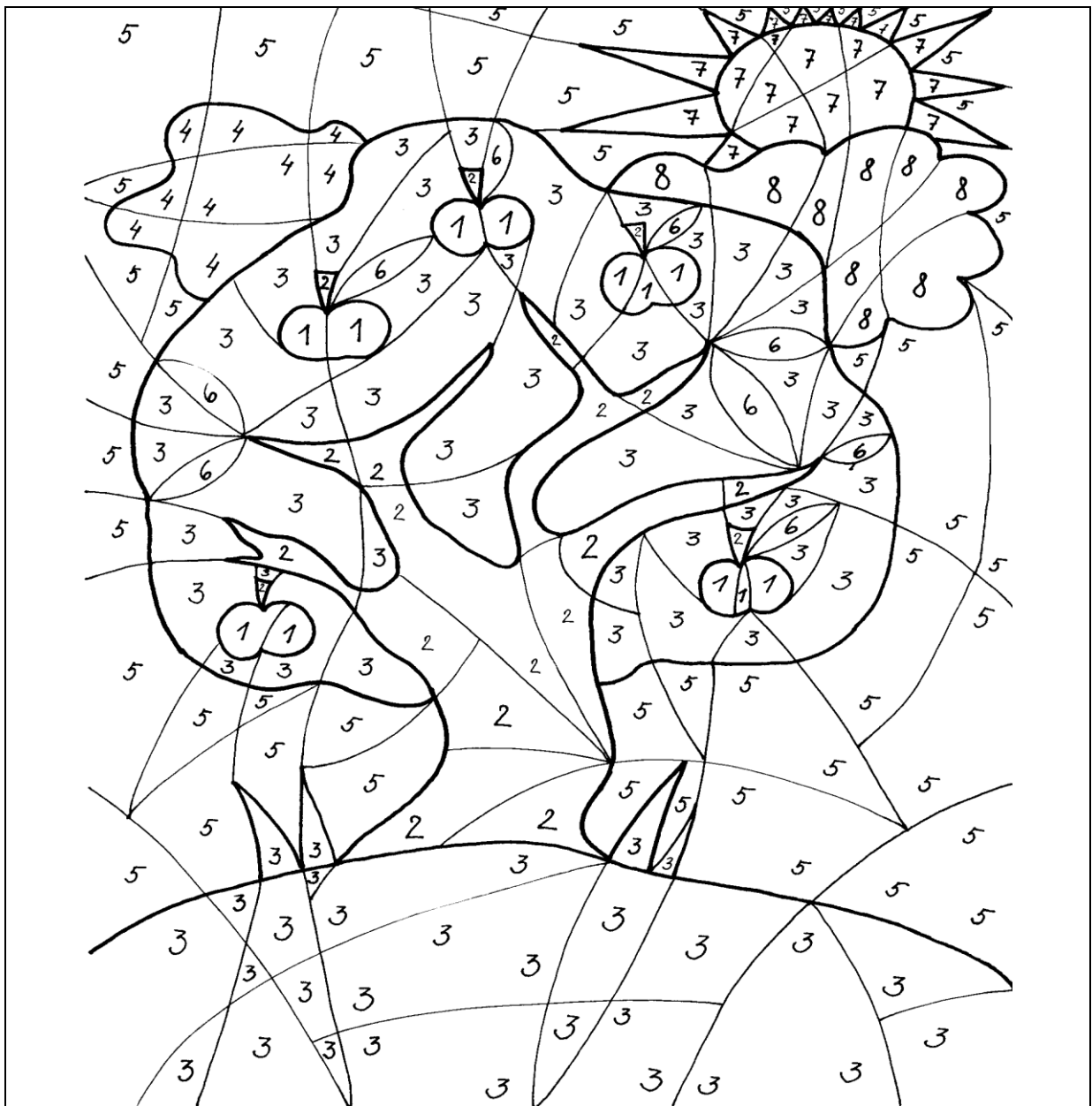
Black	Orange	Purple	Green	Red	Green	
Blue	White	Yellow	White	Orange	Black	
Yellow	Black	Blue	Purple	Blue	Pink	
Purple	Red	Green	Yellow	Red	Yellow	
Red	Blue	Black	Blue	Green	White	
White	Purple	Pink	Orange	Purple	Blue	

Lekce 4

Barevný rok

1 Vybarvi strom

1= červená	3= zelená	5=modrá	7=žlutá
2=hnědá	4= bílá	6=oranžová	8=černá

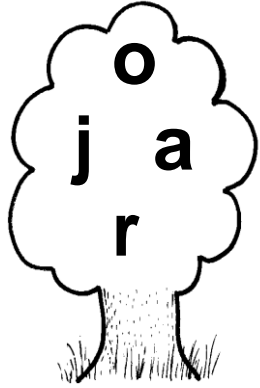
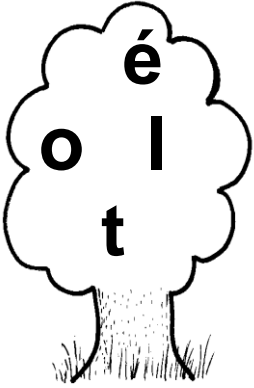

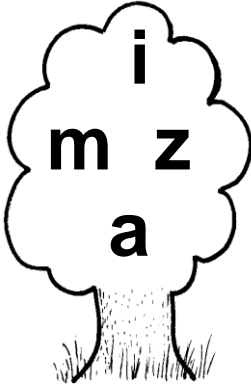
4 Vybarvi slova a čísla stejnou barvou

4 10 7 5 8

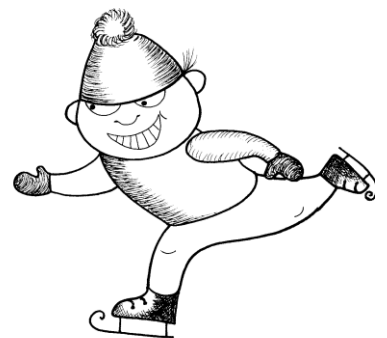
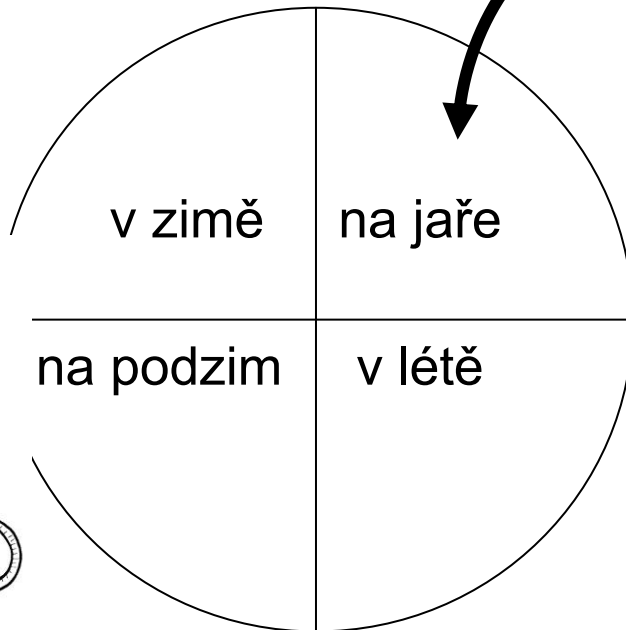
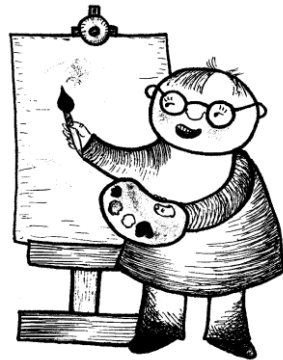
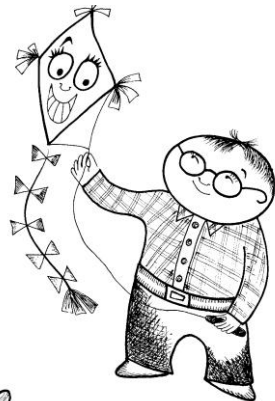
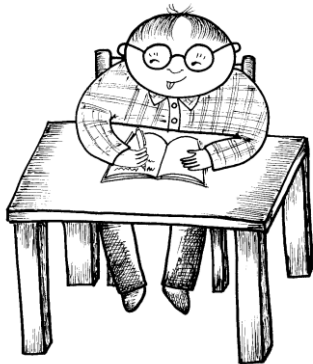
1 3 9 2 6

jedna dva tři čtyři pět šest
sedm osm devět deset

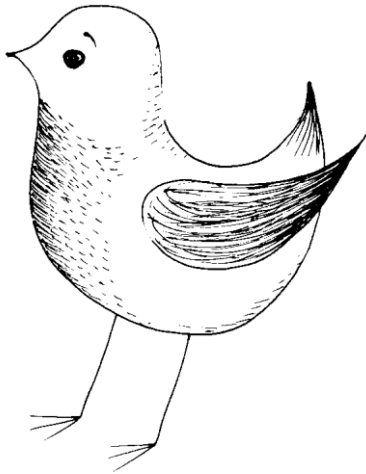
5 Najdi slovo

			
_____	_____	_____	_____

6 Co děláš na jaře, v létě, na podzim, v zimě?

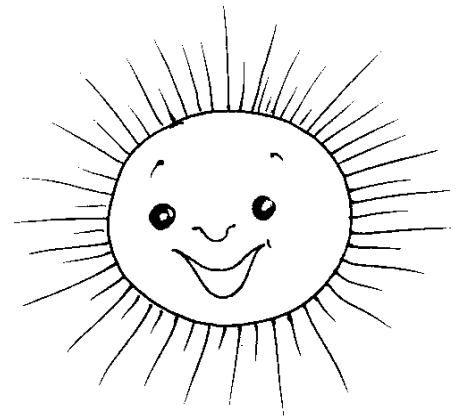

7 Slova a obrázky

červená

medvěd

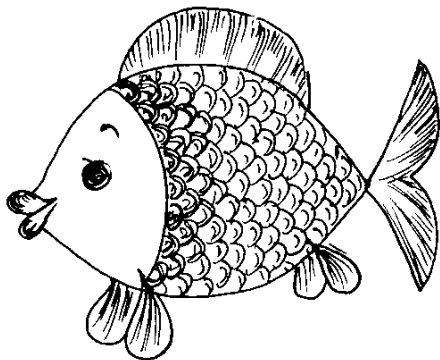
travička

hnědá

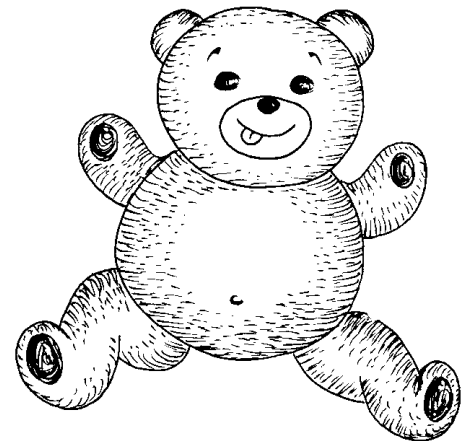
jablíčka

ryba

zelená

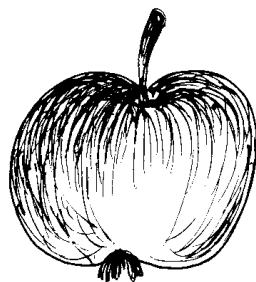

bílá

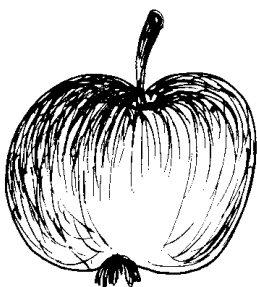

sluníčko

žlutá

ptáček

modrá

8 Co děláš?

9 Domino

	Červená		Hnědá
	Modrá		Zelená
	Bílá		Fialová
	Černá		Růžová
	Oranžová		Červená
	Modrá		Černá
	Bílá		Hnědá
	Zelená		Růžová

Skript L4 Barevný rok

♪ 4.1 Říkanka

Podzim chodí po lese,
všechno listí setřese,
Anežka tam listy sbírá,
domů si je odnese.

♪ 4.2 Říkanka

Jaro, léto, podzim, zima
Všechna období jsou prima

♪ 4.3 2 hlasy, Dialogy, holčička - chlapeček

H: Co děláš doma?

K: Maluju.

H: Co děláš doma?

K: Píšu úkol.

H: Co děláš doma?

K: Čtu knížku.

H: Co děláš doma?

K: Hraju hru na počítači.

H: Co děláš doma?

K: Dívám se na televizi.

♪ 4.4 2 hlasy Dialogy, chlapeček - holčička

K: Co děláš venku?

K: Jezdím na kole.

K: Co děláš venku?

K: Hraju fotbal.

K: Co děláš venku?

H: Koupu se.

K: Co děláš venku?

H: Lyžuju.

K: Co děláš venku?

K: Co děláš venku?

K: Pouštím draka.

♪ 4.5 4 monology, 4 hlasy (2 dívčí, 2 chlapecké)

K1: Na podzim prší, fouká vítr a padá listí.

Na podzim chodím na houby, pouštím draka.

H1: V zimě sněží a je zima.

V zimě lyžuju a sáňkuju.

H2: Na jaře prší a svítí slunce.

Na jaře běhám a jezdím na kole

K2: V létě svítí slunce a je teplo.

V létě se koupu a hraju fotbal

♪ 4.6 Říkanka

Zima je, zima je, každý se raduje.
Padá sníh, padá sníh, pojedeme na saních.

♪ 4.7 Říkanka

Podzime, podzime
Do které jdeš třídy
Kdopak ti dal pastelky a barevné křídly
Modrou, zelenou, červenou, žlutou?
No přece máma s tátou

♪ 4.8 Říkanka

Bílá, modrá, červená,
žlutá, hnědá, zelená.

♪ 4.9 Říkanka – pokračování 4.8

Ptáček, ryba, jablíčka,
slunce, medvěd, travička.

♪ 4.10 Říkanka

Bílá, modrá, červená,
žlutá, hnědá, zelená.

Ptáček, ryba, jablíčka,
slunce, medvěd, travička.

To je naše písnička.

♪ 4.11 Hra – monology, 2 chlapecké hlasy, 2 dívčí - výrazné pomalé čtení (hledají v množině)

K1: černá, modrá, bílá, černá, červená, zelená, žlutá, červená, zelená, bílá

H1: oranžová, bílá, černá, modrá, zelená, červená, modrá, černá, růžová, oranžová, fialová, modrá

K2: fialová, žlutá, bílá, fialová, žlutá, modrá, zelená, červená, modrá, fialová, bílá, oranžová, červená, zelená

H2: zelená, bílá, fialová, žlutá, zelená, červená, černá, modrá, fialová, modrá, růžová

Lekce 4

KOMUNIKACE	GRAMATIKA	FONETIKA	LEXIKUM
Téma: Barevný rok			
Rozdělení ročních období a komunikace o počasí. Komunikace o tom, co děláme v průběhu kterého období.	2. os. j.č. slovesa <i>dělat</i> 1.os. j.č. sloves <i>maluju, píšu, dívám se</i> 3.os. j.č. sloves vyjadřujících atmosférické stavy <i>prší, svítí, fouká, sněží</i> Základní struktura věty 1. <i>Podmět – přísudek – předmět.</i> Lokálové tvary ročních období <i>na, v.</i>	Výslovnost <i>s.</i> Délka vokálů na konci adjektiv <i>modrá.</i>	Roční období <i>jaro, léto, podzim, zima + na jaře, na podzim, v létě, v zimě.</i> Vyjadřování atmosférických stavů: <i>prší, sněží, fouká vítr, svítí slunce, je zima, je teplo.</i> Adverbiální opozice <i>doma, venku.</i> Děje: <i>maluju, píšu, čtu, hraju, dívám se, jezdím, koupu se, lyžuju + příslušné objekty.</i> Barvy: <i>černá, bílá, červená, modrá, zelená, hnědá, oranžová, růžová, fialová.</i>

V lekci 4 se děti seznámí s pojmenováním částí roku. Naučí se komunikovat o počasí a o typických aktivitách, které se pojí s jednotlivými částmi roku. Osvojí si pojmenování barev v prvním pádě ženského rodu.

I. ROČNÍ OBDOBÍ A ČINNOSTI

♪ 4.2 Říkanka *Jaro, léto, podzim, zima*

- ☞ Učitel připraví fotografie představující jednotlivá roční období, ilustrující říkanku.
- ☞ Děti poslouchají říkanku, naučí se text z paměti.

PS 5 Najdi slovo

- ☞ Děti hledají slova – roční období, přepíší je pod obrázky.

♪ 4.1 Básnička *Podzim chodí po lese..*

- ☞ Učitel vybere obrázek podzimu a na tabuli nakreslí siluetu lesa.
- ☞ Děti poslouchají básničku, učitel pomocí obrázků a pantomimy demonstruje její význam.
- ☞ Děti opakují básničku společně s pantomimickým doprovodem: chodí, třesou zvednutýma rukama s uvolněnými prsty, v dřepu všemi prsty „něco“ uchopují, vstávají a „něco“ nesou v náručí a zase chodí.

Hra

- ☞ Učitel připraví siluety listů z barevného papíru. Počet listů by měl odpovídat asi desetinásobku dětí.
- ☞ Učitel po třídě rozmístí barevné papírové listy.
- ☞ Děti chodí po třídě a říkají básničku, místo *Anežka* řekne učitel jméno jednoho z žáků, ten začne rychle sbírat listy (sbírá, dokud básnička neskončí) – úkolem je jich sebrat co nejvíce, na konci hry, když se vystřídají všichni, děti spočítají svoje listy. V případě většího počtu dětí jmenuje učitel 2 děti zároveň.

1 Doma a venku

- ☞ Učitel nakreslí na tabuli domeček. Použije loutek dětí – jednu umístí do domečku, jednu vně domečku. Situaci komentuje, např.: *Markus je doma. Anička je venku.* Učitel opakovaně ukazuje na děti a říká *doma, venku*. Děti opakují společně s učitelem.
- ☞ Učitel připraví z papíru vystřiženou siluetu domečku. Siluetu položí na podlahu, děti sedí okolo a každé z nich položí svůj odznak (vyrobený v první lekci) do domečku, nebo vně domečku. Učitel postupně ukazuje na odznaky a ptá se na jména jednotlivých dětí, např. *Kde je Natálie?* Děti odpovídají *doma/venku*, podle toho, kde je umístěn odznak.

V aktivitě ♪ 4.3 a ♪ 4.4 se zaměřujeme pouze na použití 2. osoby singuláru. 3. os. j. č. (tj. *Markus maluje obrázek*) prozatím nepoužíváme, zaměřujeme se pouze na přímou komunikaci dětí, která se dotýká jejich osoby.

♪ 4.3 Co děláš doma?

- ☞ Děti poslouchají dyadické výměny popisující objektové činnosti.
- ☞ Učitel opakuje odpovědi, ukazuje na jednotlivé obrázky ilustrující činnosti.
- ☞ Učitel opakuje jen samotné činnosti bez objektů, doprovází slova pantomimickým naznačením děje: *maluju* – pohyb rukou jako při malbě na stojanu, *píšu* – skloněná hlava, ruka imituje psaní, *čtu* – skloněná hlava, malíkovou hranou spojené dlaně obrácené vzhůru jako kniha, *hraju* – prsty obou rukou se pohybují jako na klávesnici, *dívám se* – dlaně přiložené po stranách očí, hlava předsunutá dopředu.
- ☞ Děti s učitelem opakují nejprve samotné děje, potom k nim připojí i objekty, vše doprovází pantomimicky.
- ☞ Učitel se ptá dětí *Co děláš doma?* A vždy pantomimicky naznačí odpověď. Děti nejprve chorálně, potom individuálně odpovídají.

♪ 4.4 Co děláš venku?

- ☞ Učitel postupuje stejně jako v předešlém cvičení ♪ 4.3 *Co děláš doma?* Avšak neimituje tentokrát pantomimicky děje, ale připraví karty s obrázky, které dětem ukazuje.

PS 8 Karty Co děláš?

- ☞ Děti vystříhnou a vybarví karty s činnostmi. Používáme je pro opakování činností.
- ☞ Pro skupinovou aktivitu použijeme znovu papírovou siluetu domu. Děti sedí okolo a umístí vystřižené karty do domečku, nebo vně domečku, podle toho, zda představují interiérovou, nebo exteriérovou aktivitu.

2 Kdo je doma? Kdo je venku?

- ☞ Učitel se ptá *Kdo je doma?* Děti odpovídají podle obrázků: ukazují na obrázek a komentují ho: *Markus je doma.*

♪ 4.5 Na podzim, na jaře, v létě, v zimě

- ☞ Učitel si připraví symboly počasí, které jsou použity ve cvičení ♪ 4.5. Nejprve demonstruje jejich význam a spojuje je s pantomimickou činností: ukáže obrázek větru + přiloží obě dlaně k ústům a zafouká + řekne *vítr fouká*; obrázek deště + zvednuté ruce s pohybujícími se prsty klesají od hlavy dolů k pasu + *prší*; obrázek slunce + dlaně vytrčují prsty ze sevření do otevření + *slunce svítí*; obrázek sněhové vločky + dlaně směřují dolů, ruce se klouzavým pohybem tam-zpátky klesají od hlavy dolů k pasu + *sněží*; obrázek oblečeného panáčka + zkřížené paže obejmou hrudník a třesou

se + *je zima*; obrázek usměvavého člověka se sluncem + zkřížené paže přes hrudník se rozevřou a výrazně se usmějeme + *je teplo*. Děti pokaždé opakují slova i pantomimu.

- ☞ Děti poslouchají monology o ročních obdobích, sledují obrázky v knížce, ukazují na jednotlivé obrázky tak, jak se o nich mluví.
- ☞ Učitel opakuje fráze *na jaře*, společně s pantomimickými akcemi a vyjádřením počasí. V další fázi učitel říká jen fráze *na jaře* a děti pantomimicky ukazují počasí, potom ho vyjadřují verbálně.

PS 6 Co děláš na jaře, v létě, na podzim, v zimě?

- ☞ Děti vybarví výseče kruhu podle období: jaro – zelená, léto – červená, podzim – oranžová, zima – modrá.
- ☞ Děti spojují obrázky dětí s obdobími, ve kterých činnost provádějí. Jeden obrázek může být spojen i s více obdobími. Pro spojení použijí barvu daného období.

3 Co děláš?

- ☞ Učitel se ptá jednotlivých dětí *Co děláš na jaře? Atd.* Děti ukazují na obrázky činností a odpovídají podle vlastního výběru.

Projekt – portfolio

- ☞ Učitel pro děti nakopíruje tabulku s obdobími a obrázky; děti vybarví nadpisy, nakreslí symboly znázorňující počasí a nakreslí, co v daném období dělají.

♪ 4. 6 Říkanka *Zima je*

- ☞ Děti poslouchají nahrávku.
- ☞ Učitel pomalu opakuje s dětmi slova a předvádí jejich význam: *zima je, zima je* – pantomimické znázornění jako u symbolu zimy; *každý se raduje* – děti vyskakují se zdviženýma rukama; *padá sníh* – pantomimické znázornění jako u symbolu sněhu; *pojede na saních* – děti motají celými předloktími, pohybují motajícima rukama od ramen ve stoje až do dřepu na zem.

II. Barvy

♪ 4. 7 Básnička

- ☞ Učitel propojí tematiku ročních období s tematikou barev básničkou o podzimu.
- ☞ Děti poslouchají básničku.
- ☞ Učitel připraví pastelky a křídly *modrou, zelenou, červenou, žlutou*, básničku opakuje a přitom ukazuje barevné pastelky.

♪ 4. 8 Říkanka¹

- ☞ Učitel si připraví kartičky s barvami *bílá, modrá, červená, žlutá, hnědá, zelená*.
- ☞ Děti sedí okolo učitele, učitel vytahuje barvy např. z krabičky, pojmenovává je a rozkládá na zem. Je dobré dbát na jejich pořadí při rozkládání, aby odpovídalo pořadí barev v říkance.
- ☞ V další fázi učitel pojmenovává barvy a sbírá je zpět do krabičky.
- ☞ V další fázi učitel rozkládá barvy ve trojici, děti mu napovídají pojmenování *bílá, modrá, červená//žlutá, hnědá, zelená*.
- ☞ Nejprve pojmenováváme jednotlivé barvy, poté ve spojení celé verše (3 barvy), na

¹ Říkanku a aktivitu uvedenou v bodě ♪ 4. 8-10 vytvořila pro svou magisterskou diplomovou práci moje diplomantka Pavla Motlová. P. Motlová: Specifika výuky češtiny jako cizího jazyka u žáků mladšího školního věku. DP, Technická univerzita v Liberci, 2010.

závěr děti poslouchají nahrávku a odříkají celou část říkanky.
*Bílá, modrá, červená,
žlutá, hnědá, zelená.*

♪ 4.9 Říkanka

- ☞ Učitel ukazuje na jednotlivé obrázky a pojmenovává je *ptáček, ...*
- ☞ Učitel pantomimicky znázorňuje předměty a děti po něm opakují, nejprve pantomimu, potom i slova.
Ptáček: Z dlaní vytvoříme zobáček a klapeme do rytmu jako ptáček zobáčkem. Přitom opakujeme *bílá*.
Ryba: Dlaně si položíme na tváře a pohybujeme jimi, jako když ryby dýchají žábami. Do rytmu opakujeme *modrá*.
Jablíčka: trháme ze stromu nad námi jablka, přitom opakujeme *červená*.
Slunce: rukou malujeme do vzduchu velké slunce, opakujeme *žlutá*.
Medvěd: napodobíme rukama pózu medvěda a kolíbáme se ze strany na stranu, opakujeme *hnědá*.
Travička: do rytmu pochodujeme, jdeme po louce, opakujeme *zelená*.
- ☞ Učitel opět nejprve představuje jednotlivá slova, potom trojice slov, které se rýmují.
*Ptáček, ryba, jablíčka,
slunce, medvěd, travička.*

♪ 4.10 Říkanka

- ☞ Na závěr děti poslouchají celou říkanku a opakují ji, jednotlivé barvy znázorňují děti pantomimicky.

4 Barvy a čísla

- ☞ Učitel pomocí barevných karet (stejných jako u básničky) seznámí děti s dalšími barvami.
- ☞ Děti spojují barevná čísla s barvenými pojmenováními barev, seznamují se s grafickou podobou slov.

PS 4 Barvy a čísla

- ☞ Děti vybarví čísla a jejich pojmenování vždy stejnými barvami.
- ☞ Děti ukazují na svá čísla a pojmenovávají barvy, které pro vybarvení užily.

PS 7 Slova a obrázky

- ☞ Děti vybarví obrázky příslušnými barvami podle říkanky a pokusí se spojit obrázek, jeho pojmenování a jméno barvy.

PS 1 Nadpis, barevný strom

- ☞ Děti vybarví různými barvami nadpis lekce.
- ☞ Děti podtrhnou příslušnou barvou číslo a její pojmenování.
- ☞ Učitel kontroluje s dětmi barvu čísel. Učitel ukazuje číslo 1, říká *jedna*, děti uvádějí barvu *červená*.
- ☞ Děti vybarví celý obrázek podle čísel.

PS 2 Podzimní mandala

- ☞ Děti vybarvují obrázek. Použijí barvy, které se jim líbí.

- ☞ Děti představí svůj obrázek – ukazují na jednotlivé tvary a pojmenovávají barvy, které použily.

PS 3 Bingo

- ☞ Děti vybarví šachovnici, volí barvy, které se jim líbí. (Vybarví jen jednu šachovnici.)
- ☞ Učitel říká barvy; jestliže dítě má barvu, která zazněla, škrtně ji ve své šachovnici (Pokud použilo barvu pro více čtverečků, smí ji škrtnout vždy jen jednou.), vyhrává dítě, které má všechna pole škrtnutá – vykřikne *Bingo!*
- ☞ V pracovním sešitě jsou připraveny šachovnice pro dvě hry.

♪ 4. 11 Poslech s porozuměním

- ☞ Učitel s dětmi zopakuje pojmenování všech barev.
- ☞ Děti poslouchají pojmenování barev, tak jak je říkají postavičky, prstem se pohybují po barevné šachovnici podle toho, která barva zazní. Po té, co postavička domluví; oznámí děti, do kterého domečku se dostaly, např. *modrá!*
- ☞ Učitel může číst pořadí barev také sám a dovést děti do libovolného jiného domečku.

Varianta: Učitel může vyrobit velkou barevnou šachovnici, kterou položí na zem, dítě se postaví na šachovnici a učitel/nebo druhé dítě mu říká barvy, na které se má přesunout. Dítě postupuje po šachovnici podle instrukcí.

PS 9 Domino

- ☞ Děti vybarví políčko, ve kterém je uvedeno jméno barvy příslušnou barvou.
- ☞ Vedlejší políčko karty vybarví nějakou jinou barvou.
- ☞ Karty vystříhnou a hrají barevné domino.

Ke kopírování

na podzim

v zimě

v létě

na jaře

